

KŘESŤANSKÝ ZPRAVODAJ

**Žijeme z tebe:
z toho, co nám dáváš,
z toho, co nám říkáš,
z toho, co pro nás děláš,
z toho, že nás miluješ.
Díky, Bože.**

**Heřmanův Městec
Velikonoce 2026**

ANDĚL U HROBU

Když uplynula sobota a začínal první den týdne, přišly Marie z Magdaly a jiná Marie, aby se podívaly k hrobu. A hle, nastalo velké zemětřesení, neboť anděl Páně sestoupil z nebe, odvalil kámen a usedl na něm. Jeho vzezření bylo jako blesk a jeho roucho bílé jako sníh. Strážci byli strachem z něho bez sebe a strnuli jako mrtví. Anděl řekl ženám: „Vy se nebojte. Vím, že hledáte Ježíše, který byl ukřižován. Není zde; byl vzkříšen, jak řekl. Pojd'te se podívat na místo, kde ležel. Jděte rychle povědět jeho učedníkům, že byl vzkříšen z mrtvých; jde před nimi do Galileje, tam ho spatří. Hle, řekl jsem vám to.“ Tu rychle opustily hrob a se strachem i s velikou radostí běžely to oznámit jeho učedníkům. (Matouš 28,1-8)

Tma, nejisté kroky, oči unavené pláčem. Dvojice žen jde na prahu nového dne navštívit hrob milované osoby. Město ještě spí, hvězdy blednou. Ženy jsou unavené, ztracené, ale odhodlané udělat poslední, tichou službu lásky. Jenže na konci jejich cesty se otevře něco, co nečekaly: prázdný hrob. Není tu vůbec nic k vidění. A přesto je to začátek něčeho velkého.

U prázdného hrobu ženy osloví anděl – posel, který se objeví jen na chvíli, aby řekl: „To podstatné už se stalo. Teď je řada na vás.“ Ženy to pochopí. Vráti se do města a nesou tu zprávu dál. Stávají se anděly pro druhé. Ne proto, že by byly silné a dokonalé, ale protože někdo musel udělat první krok.

Možná je v tom obraz i pro nás. Kolikrát bychom si přáli, aby se v těžkých chvílích objevil někdo, kdo nás potěší, podrží, dodá odvalu? Nějaký anděl, kterého seslalo samo nebe, aby nám ukázal směr. Ale co když je to obráceně? Co když máme být právě my tím, kdo přijde za druhým? Kdo vyslechne. Kdo přinese klid. Kdo pomůže přežít další den. Kdo připomene, že život má smysl i tehdy, když to zrovna není vidět.

Bibliční andělé nutně nejsou postavy s křídly ani světlem kolem hlavy. Andělé jsou především poslové, kteří přicházejí ve správný čas na správné místo. Takovým poslem může být kterýkoli člověk, který přináší zprávu: „Nejsi na to sám. Jsem tady s tebou. Zvládneme to.“ Taková slova mění svět víc, než si myslíme.

Andělem se může stát každý z nás. Ne dokonalým, ne neomylným. Jen přítomným. Někdy právě to stačí.

Magdalena Horáková, farářka ČCE

Drazí přátelé, velikonoční bratři a sestry.

„Fratelli tutti“ /všichni bratři/, tak nazval svou encykliku o bratrství a přátelství, námi milovaný papež František.

Těmito slovy se svatý František z Assisi obrátil na své bratry a sestry a předložil jim způsob života vyznačující se chutí evangelia. V době, kdy svět žije rozbouřeností válčení, kdy vzduchem létají bomby a rakety, víc než dopravní letadla a eskalují nové konflikty na domácích i světových scénách, potřebujeme slyšet poselství míru a pokoje. Květnou nedělí vstupujeme do svatého týdne a do tajemství spásitelného díla. Každý z nás potřebuje poselství míru a pokoje. Není to jen světový řád, který je rozbouřený a registruje velké ztráty hodnot života a jistoty kvalitního lidství. Jsou to naše rodiny, které se ocitají v rozkladu, anebo v ohrožení stability. Svět kolem nás nám ukazuje hrůzy smrti a utrpení v nejrůznějších podobách. Zrada, zapření, opuštěnost, výsměch, opovržení, dehonestace, fyzické rány, poplivání, pohrdání pravdou. Co Ježíš zakoušel, dopadá na nás.

Ježíš nás učí z kříže. Zatím co člověk vůči Kristu chrlí nenávist a zášť v různých podobách, Ježíš v této agonii utrpení miluje. „Otče, odpusť jim...“. „Ještě dnes budeš se mnou v ráji.“

Papež Lev XIV. vyhlásil rok svatého Františka. Staví nám před oči prostého člověka, milujícího Krista formou bratrství.

Jeden příběh ze života svatého Františka nám ukazuje jeho otevřené srdce, jež neznalo hranice a bylo schopno překračovat rozdíly v původu, národnosti, barvě pleti nebo náboženství. František jednou navštívil v Egyptě Al-Malika AlKámila. Tato návštěva ho stála obrovské úsilí, když uvážíme jeho chudobu, jeho skrovné prostředky, dlouhou cestu a odlišnost jazyka, kultury a náboženství. Cesta, kterou podnikl v době křížáckých tažení, ukázala ještě víc velikost lásky, kterou chtěl žít v touze obejmout všechny lidi. Františkova láska k bratřím a sestrám odpovídala tomu, jak velká byla jeho věrnost Pánu. Přes obtíže a nebezpečí, se kterými se musel potýkat, se šel František setkat se sultánem se stejným postojem, jaký vyžadoval od svých uředníků: jestliže se ocitnou „mezi Saracény a dalšími nevěřícími“, nebudou – aniž by zapřeli svou identitu – „začínat hádky nebo spory, ale kvůli Pánovi se podřídí každému lidskému zřízení“. V kontextu doby to byl mimořádný požadavek. Žasneme nad tím, jak před osmi sty lety František doporučoval, aby se i těm, kdo nebyli jeho víry, prokazovala pokorná a bratrská „podřízenost“. František šířil Boží lásku. Pochopil, že Bůh je láska; kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm.

Velikonoce nám dávají znovu příležitost nadechnout se Boží láskou a vnášet ji do lidských srdcí.

P. Adrian, ŘK

To je předobraz křtu, který nyní zachraňuje vás. Nejde v něm zajisté o odstranění tělesné špíny, nýbrž o dobré svědomí, k němuž se před Bohem zavazujeme – na základě vzkříšení Ježíše Krista.

1. List Petrův 3,21

Milé sestry a milí bratři v Kristu, přátelé,

letošní velikonoční svátky se chystáme oslavit v čase neklidném, vzbuzujícím obavy i tíseň. Pro prosté lidi, žijící na územích v ohniscích válečných konfliktů a bojů to znamená každodenní zápas o život svůj, svých nejbližších i o domovy a životní zajištění.

Zamýšlíme se v těchto dnech nad smyslem Ježíšovy oběti, nad poselstvím, které nám přináší právě v dnešní době, plné lhostejnosti a krutosti, bezcitnosti a násilí.

Ano, o více než dvě tisíciletí později jsme na tom lidsky stejně bídne. Děláme stále stejné chyby, naše špatné vlastnosti jsou pomocí technologické i vědecké vynalézavosti dovedené k dokonalosti v tom nejhorším slova smyslu...

Kde zůstalo naše dobré svědomí? Můžeme ještě, jak praví žalmista, pokojně usínat a pokojně spát? Otupěli jsme natolik nebo je to snad rezignace na běh světa, který nejsme schopni nijak ovlivnit? Proč musíme být bezmocnými svědky lidských tragédií, bolestí, zkázy?

Listujeme-li potmělou historií lidstva, zjišťujeme, že jakékoliv falešné úsilí o dobro a spravedlnost přinášelo jen další násilí a pláč. Těžko najít východisko, těžko pevně se postavit a kráčet dál s jistotou a s životním ukotvením.

Ježíš nám v našem směřování svým postojem i učením podává pomocnou ruku. A právě nyní, o Velikonocích, je čas si uvědomit, v čem spočívala jeho nesmírná síla.

Dobré svědomí znamená zůstat za všech okolností věrný sám sobě a svým ideálům, nenechat se svést z nikoliv vždy pohodlné cesty, na kterou jsme se vydali. Naše cesta, sestry a bratři, je cestou Kristovou. V jeho jméno jsme byli pokřtěni, jeho odkaz neseme a předáváme dál. Každý v rámci svých sil a možností můžeme přispět ve svém malém světě ke zlepšení vztahů, k udržení a k ochraně hodnot, které z něj mizí.

Pokojné a požehnané velikonoční svátky, mnoho sil, odvahy i naděje v příštích dnech.

Alena Tučková, CČSH

„ZŮSTAŇTE ZDE A BDĚTE SE MNOU!“

MT 26,38

Pane,

často bdíme spíš tehdy, když bychom měli odpočívat a spát.

A to důležité pak zaspíme.

Zaspíme správný okamžik. Zaspíme to, co jsme potřebovali slyšet. Zaspíme chvíle, u nichž jsme měli být přítomní. Zaspíme okamžik, kdy jsme měli něco důležitého říct. Zaspíme a necháme tím někoho bez odpovědi.

A pak v noci bdíme a přemítáme o tom. Nerozumíme tomu, jak jsme mohli něco tak důležitého zaspát. Zlobíme se na sebe. A dušujeme se, že už po takové zkušenosti zůstaneme bdělí.

Jenže bdít v noci často znamená usnout těsně nad ránem. A zaspát tak přicházející světlo. Zaspát tvůj příchod.

Pane,

prosíme, probouzej nás paprsky svého světla, abychom tě ve svém životě nezaspali.

Amen.

Odpočatou povelikonoční bdělost vám ze srdce přeje

Eliška Vančová, farářka ČCE

„Jsem jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu, nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu.“

Řím 8, 38-39 EZ 426

Archimédes chtěl pevný bod ve vesmíru, aby pohnul celou Zemí... Já pohnout Zemí nepotřebuji, ale potřebuji na té Zemi obstát, ledasco ustát a přestát... asi jako většina z nás.

Když čtu ta Pavlova slova, připadá mi, že on ten svůj pevný bod našel. A mluví o něm, předává ho dál. Jistota, že nás od Boží lásky nedokáže vůbec nic odloučit, je pro Pavla tak pevná, jak si jen lze představit.

My dnes netušíme, co se stane zítra, za měsíc nebo za rok... učíme se nějak nakládat a žít s touto nejistotou. Pavel nám i do této situace nabízí pevný bod Boží lásky.

Zvěstovat tahle Pavlova slova o jistotě Boží lásky bylo pro mne pokaždé spojené se silnou důvěrou v Boha. Boží moc je v těch slovech snad až hmatatelně přítomná, i když jsem zvěstovala do nejistých chvílí, nad rakví nebo u hrobu...

Bůh své stvoření neopouští, nikdy.

Pane, tvá láska k nám lidem je nepochopitelná, před tvou bezpodmínečně doširoka otevřenou náručí se nám tají dech. Děkujeme.

Dagmar Hrubantová, CČE

**Velikonoce znamenají,
že láska a život jsou silnější než smrt,
že hrob není konečnou stanicí života,
že pouta, která brání našemu životu, se rozvazují,
že skrze vzkříšení můžeme objevit nový život,
že ve víře v Ježíšovo vzkříšení můžeme
zakoušet vzkříšení i my sami v sobě
a že můžeme k životu probouzet i druhé.**

Mons. Pavel Posád

Milé sestry, milí bratři,
přeji vám, aby tyto verše byly pro vás posilou a nadějí - nejen ve dnech velikonočních svátků, ale i ve všech vašich životních etapách.

Zdenka Sedláčková, CČSH

HUDEBNÍ VELIKONOCE

Velikonoce nás každý rok přivádějí zpět pod kříž – k tajemství Kristovy smrti a vzkříšení. Právě toto drama se stalo východiskem nové kantáty „7 slov“, která zazní v premiéře na závěrečném koncertu festivalu Hudební léto, 23. srpna 2026.

Kantáta jako žánr není dějovým ztvárněním evangelijního příběhu, jak jej známe z oratorií typu Bachových pašijí. Nevypráví „od A do Z“, ale spíše zastavuje čas v několika duchovních obrazech a nechává je doznít v áriích, sborech a instrumentálních plochách. Podstatným prvkem je zde recitátor, který čte krátké úryvky z Písma (od žalmu „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“, přes posledních sedm slov Kristových na kříži, až po závěrečné „Hle, já jsem s vámi po všechny dny...“), na něž hudba reaguje jako komentář, modlitba i meditace.

Kromě žalmů, hymnů a starých písňových textů, které dílo zhudebňuje, mě velmi zaujal krásný úryvek z Popelky Nazaretské Václava Renče. V části, kterou jsem použil, sledujeme Marii pod křížem, matku „přebolestnou“, která téměř fyzicky sdílí Synovo utrpení a vnímá každé ťuknutí kladiva, jako by procházelo jejím vlastním tělem. Renčův text představuje Kristův kříž očima matky, která se nezhroutí, ale stojí – „palma přímá“ – v tichém souhlasu s Boží vůlí.

Závěr této básnické části tvoří verše, které mě velmi oslovují a také hudebně se jedná o dílčí vrchol:

*„Jan k životu ji vrací znova.
Bud' u svých dětí, Matko Slova,
ó, matko má, ó, matko všech!“*

Jiří Kabát, dramaturg HL

HUDEBNÍ LÉTO SLIBUJE OPĚT PESTROU NABÍDKU

Již dvaadvacátý ročník festivalu „Hudební léto v kostele sv. Bartoloměje“ zpestří letní kulturní nabídku v našem městě. Přinese šest nedělních podvečerních koncertů v tradiční čtrnáctidenním rytmu. Festival zve všechny, kdo hledají setkání s krásou duchovní hudby v posvátném prostoru, kde může hudba umocnit modlitbu a otevřít srdce, přinést radost i zklidnění. Mottem letošního ročníku bude „Skrze hudbu se modlíme k Bohu - Per musicam orantem Deum“.

Festival zahájí v neděli 14. června známý soubor Schola Gregoriana Pragensis s uměleckým vedoucím Davidem Ebenem. Vrací na náš festival po 12 letech s programem „Posvátná znamení – Řeč symbolů v liturgii“. Tento soubor, který se specializuje na gregoriánský chorál a jeho historické interpretace, přiblíží bohatství liturgické hudby a jejího symbolického jazyka.

Mimořádný hudební ale třeba i rodinný zážitek slibuje externí koncert v amfiteátru Zámeckého parku v neděli 28. června od 17 hodin. Hostem festivalu bude zpěvačka, multiinstrumentalistka, skladatelka, textařka a spisovatelka Radůza vlastním jménem Radka Vranková. Začínala s převážně bluesově zabarveným repertoárem na ulici, kde ji v roce 1993 objevila zpěvačka Zuzana Navarová. Komponuje scénickou i filmovou hudbu, píše texty a písně pro sebe i jiné interprety (Lucie Bílá, Hana Zagorová, Karel Gott, František Segrado...). Radůza zazpívá pod širým nebem a otevře festival i širší veřejnosti. Její písně, které často balancují na pomezí spirituality a osobní zpovědi, naváží na tradici zpěvu mimo chrámové zdi. Neváhejte a zakupte si vstupenky v předprodeji, který je již k dispozici na síti Ticketportal případně na TIC v Heřmanově Městci nebo do Velikonoc taky v kostele sv. Bartoloměje.

Ani letos nebudou chybět „Hvězdné smyčce“. 12. července je v nabídce to nejlepší, co u nás sólové housle a violoncello nabízejí. Zahrají Josef Špaček (housle) a Tomáš Jamník (violoncello) – dvě výrazné osobnosti mladé české interpretační scény, o které jsme několik let usilovali. Můžete se těšit na pestrý program pro smyčcové duo i sólové nástroje. V neděli 26. července potom vystoupí brněnský soubor Janečka String Quartet s cyklus „Sedm slov z kříže“ Josepha Haydna. Jedná se o hudební meditaci nad sedmi posledními slovy Ježíše Krista na kříži. Tento cyklus, původně napsaný pro Svatý týden, propojuje hudební meditaci s biblickým poselstvím.

První srpnový koncert 9. srpna představí unikátní spojení harfy a zpěvu. V programu „Harfa provázející lidský hlas napříč staletími“ se představí na harfu Roxana Hädler a zpěvačka Jolana Slavíková. V programu zazní hudba napříč staletími – od renesančních písní Johna Dowlanda a barokních árií Henryho Purcella až po Dvořákovy Biblické písně.

Závěrečný koncert v neděli 23. srpna potom bude světovou premiérou kantáty „7 Slov“ Jiřího Kabáta, dramaturga a uměleckého ředitele našeho festivalu. Festivalové finále přinese slavnostní závěr: Komorní filharmonie Pardubice, sbor Vox Aura, sólisté Helena Hozová, Markéta Cukrová, Marek Žihla a Roman Hoza, Adrian Sedlák jako recitátor a houslistka Markéta Čepická. Zazní Bachova monumentální Ciaccona z Partity d moll s vloženými chorály podle studie německé muzikoložky Helgy Thoene a světová premiéra kantáty „7 Slov“ pro sóla, sbor, orchestr a recitátora od Jiřího Kabáta.

Je vidět, že se máme na co těšit. Poznamenejte si termíny do kalendáře, na Radůzu zakupte vstupenky v předprodeji, a pak už se společně můžeme těšit na skvělé hudební zážitky.

Marek Výborný, organizační výbor festivalu

DAROVANÝ ŽIVOT

„Nikdo mi život nebere, já jej dávám sám od sebe.“ (Jan 10,18)

Téma letošní Noci kostelů – odvaha – mě přivedlo k zamyšlení nad tím, kde se vlastně odvaha bere a jakou podobu může mít. Často si ji spojujeme s rozhodnými činy, s viditelným hrdinstvím nebo se schopností překonat strach. Když jsem se ale nad tímto tématem zastavil hlouběji, stále zřetelněji se přede mnou otevíral příběh Velikonoc. A s ním i otázka, jak nesmírně odvážný musel být Ježíš.

Nejen proto, že přijal utrpení a smrt na kříži, ale především proto, že přesně věděl, kam jeho cesta povede. Věděl, jak skončí. A přesto po ní šel. Právě zde se začíná ukazovat odvaha v celé své hloubce – ne jako náhlý čin, ale jako vědomé, svobodné rozhodnutí. Rozhodnutí darovat svůj život.

Ježíš nejde svou cestou naslepo. Jeho život není tragickým omylem ani slepou obětí okolností. Je to svobodné „ano“, vyslovené i tehdy, když zná cenu. Kristova odvaha nespočívá především v tom, že trpí, ale v tom, že se svobodně vydává. Nikdo mu život nebere – on jej dává.

Ve večeradle se tato odvaha zjevuje v tichých, téměř nenápadných gestech. Ježíš láme chléb a dává víno jako své tělo a krev. Dává sám sebe ještě dříve, než o něj někdo sáhne násilím. A pak se sklání k nohám svých učedníků. Ten, který je Pánem, se stává služebníkem. Ukazuje, že darovaný život nezačíná na kříži, ale v každodenní ochotě se sklonit. Odvaha zde není vzepětím, ale pokorou. Ne nadřazeností, ale blízkostí.

Velký pátek tuto cestu dovádí do krajnosti. Ježíš mlčí tam, kde by se mohl bránit. Přijímá kříž, aniž by ztratil svou vnitřní svobodu. Kříž není porážkou, ale místem nejhlubší věrnosti. V okamžiku, kdy se zdá, že Bůh mlčí, Ježíš zůstává. Volání „Bože můj, proč jsi mě opustil“, není rezignací ani ztrátou víry, ale modlitbou, která se rodí z bolesti. I zde je život darem – vydaným až do posledního dechu.

Bílá sobota přináší rozměr, který bývá často přehlížen. Den ticha. Den prázdna. Den čekání bez odpovědí. Je to den, který velmi dobře známe i ze svého života. Chvilé, kdy se modlíme a zdá se, že nebe mlčí. I zde je třeba odvahy – odvahy zůstat, nevzdat se, vydržet v naději, která zatím nemá viditelný tvar. Darovaný život někdy znamená i darovat Bohu své čekání.

Velikonoční ráno nepřichází s hlukem ani triumfem. Přichází tiše. Hrob je prázdny, ale rány zůstávají. Zmrtvýchvstalý Kristus se nevrací jako soudce, ale jako ten, kdo znovu nabízí vztah. Přichází k učedníkům, kteří selhali, utekli, zapřeli – a říká jediné slovo: „Pokoj vám.“ Darovaný život se zde proměňuje v dar nového začátku. Vzkříšení není popřením bolesti, ale jejím proměněním.

Velikonoce nám tak ukazují, že jádrem křesťanské víry není utrpení samo, ale svobodná láska. Láska, která se dává. Láska, která se nevynucuje, ale nabízí. Kristus nezachraňuje svět silou, ale darem. A právě v tom spočívá jeho odvaha.

Darovaný život není slabostí, ale nejhlubší podobou svobody. Kristus jej žil až do konce – a tím otevřel cestu i nám. Velikonoce tak nejsou jen připomínkou minulosti, ale výzvou k životu, který se nebojí být darem.

Míra Doležal

ADOPCE NA DÁLKU

Každý den. Několik kilometrů tam a pak zase zpět. S těžkým kanystrem na hlavě. Často k vodě, která může být zdraví nebezpečná. Takto vypadal život tisíců lidí v ugandských vesnicích, dokud nepřišla změna, kterou umožnila pomoc od českých dárců.

V Ugandě má značná část obyvatel omezený nebo zcela nedostatečný přístup ke zdravotně nezávadné pitné vodě. Lidé v odlehlých a venkovských oblastech jsou často odkázáni na vzdálené, nechráněné zdroje, jako jsou řeky, jezírka nebo sezónní studny. Arcidiecézní charita Praha se rozhodla to změnit: Od roku 2021 buduje ve spolupráci s místní partnerskou organizací studny v komunitách, kde je potřeba největší. Dnes jich stojí třicet.

Nedostatek pitné vody měl zásadní dopad na zdraví lidí i na fungování celých komunit. Kontaminovaná voda přinášela častější výskyt nemocí. Například v komunitě Tukulu využívalo 140 domácností dva kilometry vzdálené jezero, jehož voda nebyla nezávadná a kde navíc hrozilo napadení krokodýly nebo hady.

Vzdělávání dětí, zejména dívek, šlo stranou. Namísto školy pomáhaly obstarat vodu pro domácnost. Právě ženy a dívky nesly hlavní tíhu tohoto úkolu, vedle vaření, praní a péče o domácnost. Přenášení těžkých nádob na kilometry dlouhých cestách nebylo jen fyzicky vyčerpávající, bylo i nebezpečné.

Stavba každé studny prochází čtyřmi fázemi. Nejprve přijíždí geodet na hydrogeologický průzkum, který trvá jeden až dva dny a určí nejvhodnější místo pro vrt. Samotné hloubení pak zabere pět až osm dní nepřetržitého vrtání. Poté nastupuje stavební tým, který instaluje trubky a pumpu a dokončí celkovou

konstrukci. Většina vrtů poskytuje přibližně jeden kubický metr vody za hodinu. Dlouhodobá udržitelnost projektu stojí na místní odpovědnosti. V každé lokalitě vznikl výbor složený z obyvatel vesnice, který dohlíží na provoz, hygienu v okolí studny i její technický stav. Členové komunity pravidelně přispívají malou finanční částkou do společného fondu určeného na údržbu a opravy.

Studna s pitnou vodou je příkladem projektu, který může Arcidiecézní charita Praha realizovat díky darům „adoptivních rodičů“, kteří se rozhodnou podpořit vedle svého „adoptivního“ dítěte i celou místní komunitu (zdroj: Bulletin ACHA Praha, 3/26).

Také v naší farnosti proběhl na Květnou neděli minitrh na podporu námi adoptovaných dětí - Iddiho z Ugandy a Saloni z Indie. Získaná částka 9.569,- Kč je neskutečná a pomůže nám v letních měsících částečně podpořit oba studenty pro další školní rok. Touto cestou velmi děkuji za veškerou podporu tohoto programu. Díky dobrovolníkům, ale také mnoha přispěvatelům podporujeme potřebné děti již dvacet let.

Přeji nám všem naděje plné Velikonoce a především dostatečně projevenou radost ze Zmrtvýchvstalého Krista.

Helena Polanská

VELEHRAD VOLÁ!

K příležitosti našeho prvního farního výletu na Velehrad bych vás ráda podrobněji seznámila s místem, kde k lidem Ježíš opravdově a zcela jistě promlouvá už několik staletí.

První písemná zmínka o místě zvaném Velehrad pochází z listiny olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka z roku 1131. Ovšem ani zdaleka se nejedná o Velehrad takový, jaký známe nyní. O to se zasloužili cisterciáni na počátku 13. století. Na žádost Jindřicha I. z Hradce a olomouckého biskupa Roberta založil kníže Vladislav Jindřich Velehradský klášter. V roce 1205 přišla dvanáctičlenná skupina mnichů z plaského kláštera, v čele s opatem Thezilem, která zde měla založit první cisterciácký klášter na Moravě. Ten byl vybudován v pozdním románském slohu, s vlivem rané gotiky a vysvěcen roku 1228 olomouckým biskupem Robertem.

Od poloviny 19. století postupně rostl význam místa spojovaného s cyrilometodějským odkazem. Velehradských slavností u příležitosti tisícího výročí příchodu Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu se v roce 1863 zúčastnilo téměř sto tisíc lidí. Klášterní komplex byl rekonstruován a stal se místem setkávání poutníků až do roku 1950, kdy byl komunistickým režimem jeho provoz násilně ukončen a poutní provoz na Velehradě omezen.

Význam poutního místa Velehrad tedy nespočívá v místním, nýbrž myšlenkovém vztahu ke středisku apoštolské působnosti slovanských věrozvěstů. Proto býval v minulosti nazýván „moravským Betlémem.“ A tak již po staletí na Velehrad proudí tisíce poutníků, k nimž se v roce 1990 připojil také blahoslavený papež Jan Pavel II., kterého přivítalo půl milionu věřících.

Bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje

Srdcem poutního místa Velehrad je bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje. Původně pozdně románská stavba z první třetiny 13. století získala v důsledku válečných pohrom a zejména požáru v roce 1681 barokní podobu.

Během přestavby vzniklo čtrnáct samostatných bočních kaplí, byla zbořena předsíň a západní průčelí a zcela byla předělána střecha a věže baziliky. Podlaha byla zvýšena na úroveň okolního terénu, byly pod ní vybudovány krypty. Po dalším požáru v roce 1719 byly opravy dokončeny a dodána vnitřní výzdoba, na níž se mimo jiné podíleli sochař a štukatér Baldassare Fontana, sochař Carl Johann Steinhäuser a malíř Ignác Raab.

Přebudování kostela bylo ukončeno 2. října 1735 slavnostním druhým svěcením. V roce 1927 udělil kostelu papež Pius XI. titul basilika minor. V červnu 1985 obdržela bazilika od papeže Jana Pavla II. Zlatou růži.

Farní výlet na Velehrad - sobota 23. 5. 2026

Pojďte s námi na poutní celodenní výlet na Velehrad!

Velehrad patří k nejvýznamnějším poutním místům v České republice. Chloubou farnosti je barokní bazilika s přilehlými budovami bývalého cisterciáckého kláštera. V roce 1927 byl udělen zdejšímu chrámu titul a výsady menší baziliky. A v roce 2008 se bazilika stala národní kulturní památkou.

Harmonogram:

6:00	Odjezd od <i>Kostela sv. Bartoloměje</i>
9:00 - 10:00	Příjezd na <i>Velehrad</i> Rozchod ☺
11:00	Oběd v Poutním domě <i>Stojanov</i>
12:00	Komentovaná prohlídka: <i>Bazilika Nanebevzetí Panny Marie a svatého Cyrila a Metoděje</i>
12:40	Poutní mše svatá – slouží P. Adrian Sedlák Rozchod ☺
15:00 – 16:00	Odjezd

Cena:

500,- Kč na osobu, v ceně je zahrnuta prohlídka baziliky, oběd, svačina a cesta

Tipy na další zajímavá místa na Velehradě:

- Rozhledna Modrá
- Pražské Jezulátko
- Archeoskanzen Modrá – vhodné pro děti
- Živá voda Modrá – botanická a sladkovodní expozice, vhodné pro děti
- Cukrárna, knihkupectví, vinný sklípek...a mnoho dalšího.

Několik posledních míst čeká na vás, přihlaste se co nejdříve!!!

Helena Nečasová

RESTAUROVÁNÍ VARHAN V HEŘMANOVĚ MĚSTCI

blížíme se do finále

Těšila jsem se, že tento článek začnu radostnou zvěstí – oznámením, že v letošním roce bude restaurování varhan z kostela svatého Bartoloměje v Heřmanově Městci dokončeno. Bohužel jsme však narazili na časové možnosti a kapacitu restaurátorské firmy, a tak nám nezbývá, než pokorně přijmout skutečnost, že je ve vší jejich kráse uslyšíme až v roce 2027.

V roce 2026 by tedy měla být zrestaurována většina zbývajících částí varhan v celkové hodnotě 817 960 Kč včetně DPH. Konkrétně se jedná zejména o práce na hlavním stroji – na vzdušnici, píšťalnici, stoličkách, stojancích a hrací traktuře; dále budou zhotoveny píšťalnice pro pedálové vzdušnice, usazený pedálové rejstříky a zrestaurování vzduchovodů. Na jaře 2027 by pak měla proběhnout závěrečná montáž všech zrestaurovaných částí přímo v kostele a finální ladění nástroje.

Chci znovu poděkovat vám všem za dlouhodobou podporu tohoto projektu. Není to samozřejmé a já si nesmírně vážím toho, že váš zájem a podpora ani po dlouhých letech příprav a prací (letos proběhne už 5. etapa) neochladl. Když se ohlédnu zpátky, zdálo se mi nemožné těch téměř 6 milionů korun na restaurování našich varhan sehnat. Ale s pomocí Boží se to podařilo – k dnešnímu dni (29.3.2026) nám chybí, a přestože to stále ještě není málo, chce se mi napsat „už jenom“ 305 822 Kč. Poděkování patří jak poskytovatelům dotací (Ministerstvo kultury, Pardubický kraj, Nadace ČEZ), tak všem dárcům, kteří přispěli ať už přímo na účet veřejné sbírky nebo prostřednictvím Adopce píšťal (k dnešnímu dni bylo adoptováno 195 píšťal za 730 000 Kč). Zvláštní poděkování si bezesporu zaslouží naše ženy za neúnavné pečení a zdobení perníčků, jejichž prodejem se podařilo získat za posledních 5 let na opravu varhan téměř 200 000 Kč! A z vlastní zkušenosti s jejich prodejem říkám, že se z toho stala milá a vítaná tradice, která umožnila zapojit se i lidem, kteří běžně do kostela nechodí – a viděla jsem vždy velký zájem přispět na dobrou věc, a odpovídala jsem na mnoho zvědavých dotazů ohledně varhan i průběhu oprav. Vnímám tak ty naše varhany jako určitý spojovací článek – nejenom ve vztahu k „vnějšímu“ světu, ale i mezi námi farníky. Tak Bohu díky za to!

Hana Hořínková

VZPOMÍNKA NA HROZNATU

Hroznata neměl rád proslovy, ale jen pár slov na rozloučenou.

Chtěli bychom především poděkovat za jeho život a za to, že jsme mohli alespoň po určitý čas jít s ním a být jeho součástí.

Hroznata byl pevně zakořeněný v Pánu Bohu, a z toho plynul jeho klid, moudrost a síla. Byl premonstrátem tělem i duší. Miloval klášter i Želiv.

Slova svatého Augustina: „Zachovej rád a rád zachová tebe“ i premonstrátské heslo: „Připraven ke každému dobrému dílu“ naplnil měrou vrchovatou. Miloval

liturgii a nádherně nám ji vysvětloval, vedl nás tak, abychom jí rozuměli a byli do ní aktivně zapojeni.

Hroznata neoplýval honosnými slovy ani gesty. U něj stačilo, aby se podíval, pousmál či významně zvedl obočí, a jasně jste věděli, jak na tom jste. Byl velmi citlivý a skromný. Uměl se radovat z maličkostí. Miloval hudbu, rád ji poslouchal, rád navštěvoval koncerty a sám aktivně zpíval ve sboru. Těšil se, že na podzim pojedete se želivským chrámovým sborem Musica Siloensis zpívat do Francie.

Velmi brzy po příchodu do Želiva v 90. letech začal v rámci Želivského kulturního léta pořádat koncerty. Tuto tradici zavedl také na svém dalším působišti v Heřmanově Městci, kde festival započal již v roce 2005.

Nikdy nikomu neodmítl pomoc. Často jsem za ním chodila, a po prvotní reakci, kdy s úsměvem řekl: „A ty to jako nevíš?“, mi vše trpělivě vysvětlil či ukázal. Učil nás všechny řídit. Sám řídil velmi dobře a bezpečně, i když jeho řezání zatáček a rychlá jízda zůstane legendární. Dokázala bych vyjmenovat mnoho dalších věcí, v kterých byl pro nás naprosto zásadní. Kolik maličkostí a drobností dělal. Uvědomila jsem si, že jsem si vždy myslela, že všechno zvládne, že není nic, co by nedokázal. Jeho síla a nasazení byla nakažlivá, především v období návratu komunity do Želiva po sametové revoluci, kdy se musel naučit mnoho nových věcí – od oprav různého typu až po manažerské funkce. Dokázal klášteru vrátit život, a díky tomu mají další generace bratří na co navazovat.

Hroznata byl naším majákem, nesl s námi všechny naše radosti, starosti i kříže. My jsme Hroznatu ztratili tady na zemi, ale věříme, že jsme získali mocného přímluvce v nebi.

Petra a Petr Žákovi

MS ČKA INFORMUJE A ZVE

Česká křesťanská akademie zve na besedu o roli médií s Václavem Moravcem. Osobnost Václava Moravce asi netřeba představovat.

Novinář, moderátor a vysokoškolský učitel žurnalistiky. Působil v různých médiích včetně české sekce **BBC**, za což obdržel Novinářskou křepelku pro novináře do 33 let. Od roku 2004 moderoval v České televizi diskusní pořad Otázky Václava Moravce, posléze také Fokus Václava Moravce. Svou spoluprací s Českou televizí ukončil v březnu 2026. Opakovaně získal cenu TýTý pro osobnost televizní publicistiky. Jsme rádi, že již na konci loňského roku potvrdil účast na besedě místní skupiny České křesťanské akademie u nás a nezměnil to ani po svém konci v ČT. Usedne tak na naše křeslo pro hosta a bude hovořit o roli nejen veřejnoprávních médií v měnícím se světě. Jakým způsobem se mění média v době internetu? Jaký to má vliv na společnost a její chování? Mohou média demokracii uchránit, nebo jí naopak škodí? A co čeká média v budoucnosti? A jaká je role veřejnoprávních médií a

dají se něčím nahradit? Přijďte debatovat s Václavem Moravcem i vy! V neděli **19. dubna od 17 hodin do Rytířského sálu zámku** v Heřmanově Městci. Těšíme se na vás. Za místní skupinu ČKA Heřmanův Městec Marek Výborný

Srdečně vás zveme na přednášku **docenta Petra Galluse s názvem „Co znamená žít jako svobodný člověk před Bohem?“**, která se uskuteční v **neděli 3. 5. od 17:00 v Rytířském sále** na zámku.

Doc. Petr Gallus je systematický teolog působící na Evangelické teologické fakultě Univerzity Karlovy. Mezi jeho nejnovější knihy patří právě titul *Člověk před Bohem* (Karolinum, 2024).

Zaměříme se s ním na to, odkud se svoboda bere, do jaké míry si ji dokážeme zajistit sami, od čeho všeho potřebujeme být osvobozeni a jak se taková svoboda konkrétně projevuje ve všedním životě.

Za Českou křesťanskou akademii v Heřmanově Městci se na vás těší Eliška Vančová, farářka ČCE.

A poslední akce v tomto pololetí: **7. 6. divadlo jednoho herce – Jan Horák „František Blázen“**, rovněž v neděli v 17 h. v Rytířském sále heřmanoměsteckého zámku. vv

+++++

Naši předkové žili poklidnějším životem než my. Také daleko více žili liturgickým rokem.

My žijeme v jiném světě – uspěchaném. Zavaleni spoustou informací. Jak slavit naši největší slavnost? Pojd'me si, ještě dříve, než zavřeme tento velikonoční zpravodaj, připomenout, co pro nás Velikonoce znamenali a znamenají - včera i dnes – a vlastně po všechny dny našeho života.

KVĚTNÁ NEDELE

Vjezd do Jeruzaléma

Všichni čtyři evangelisté (Marek, Matouš, Lukáš a Jan) popisují, jakým způsobem vstoupil Ježíš do Jeruzaléma: přijíždí na oslu. Osel byl jezdecké zvíře pokorných vládců dávného Izraele. Kůň se stal symbolem pyšných bojechtivých králů.

Ježíš nám zanechal obraz krále, který slaví svůj příjezd na mírumilovném zvířeti, je vítán jako „Davidův syn“, přinášející pokoj. Zástupy lidí a dětí mu provolávají slávu navzdory pohoršení „zbožných“. Učedníci se radují, že Ježíš

konečně přichází podle jejich představ. Ale začátek Božího kralování byl jiný, přišel skrze Mesiášovu obětavost až na smrt.

Liturgie

Ke slavení liturgie si přinášíme ratolesti a květiny, které si pak odnášíme domů. Chceme se podílet na projevu lásky a úcty, se kterou Ježíše vítali jeho věrní. Přicházíme pokorně, protože víme, jak často se nadšené volání „Hosana!“ změnilo na „Ukřižuj!“.

SVATÝ TÝDEN

Dny naplněné hrozbami (pondělí-středa)

Mezi Ježíšovým vjezdem do Jeruzaléma a jeho zjetím se vyhrcoje spor mezi Ježíšem a zákoníky, saduceji a farizeji. Ježíšovi se nepodaří získat vzpurné pokolení Izraele pro Hospodina.

Ježíš vystupuje – a je likvidován – jako největší a poslední z proroků. Ježíšovy dny v Jeruzalémě byly posledním a nejkrajnějším setkáním se zlem, se Zlem v člověku. Jsou to dny největší vážnosti, věrný obraz všech rozhodujících dnů v životě církve i každého člověka.

Konflikt rychle vrcholí. Ježíš nepoužil jiné zbraně než slova, která mu Otec svěřil k vyslovení, a skutky, které bylo třeba vykonat. Farizeové a představení církve se rozhodnou pro násilí.

O tom pojednává i liturgie pondělí, úterý a středy Svatého týdne. A nastávají dny pro nás nejdůležitější:

ZELENÝ ČTVRTEK

Poslední večeře

Velikonoční hostina je pro Izraelity slavností svobody a milosrdenství. Vysvobození Izraele z egyptského otroctví je zpřítomněním stálého slitovávání se Boha nad Božím lidem. Ke slavení patří vyprávění, modlitby, dobrořečení a zpěvy. Velikonoční hostina je díkyvzdáním, díkyvzdání je hostinou.

Mytí nohou

Evangelista Jan vypravuje, jak Ježíš k údivu svých učedníků myje nohy svým přátelům jako poslední otrok. Je to výslovný poukaz na službu, vytvářející Boží království. Ježíšova služba ale mytím nohou nekončí...

Svatba Beránkova

Ježíš přišel v linii ženicha k Boží nevěstě – Izraeli.

Lámání chleba patřilo k obřadu velikonoční hostiny. Ježíš však velikonoční slavnost povýšil. Nad chlebem řekl: „Toto je moje tělo.“ Rozlomený chléb poukazuje na jeho vydanost, na obětavost jeho lásky k nám.

Ještě zřetelnější znamení je v Ježíšových slovech nad kalichem s červeným vínem. Už to není víno, ale jeho krev, která se vylévá.

Po dobrořečení nad chlebem a vínem nám Ježíš vyslovil svůj slib: „Dávám se vám na život a na smrt. Pijte z mého poháru všichni. Toužím s vámi být jedno tělo a jedna duše.“

Ježíš rodinný rituál velikonoční hostiny povýšil a daroval nám jej jako rodinnou slavnost. Při ní se nám vždy znovu vyznává ze svého vztahu k nám a nabízí přátelství větší než nenávisť útočníků.

Za pár hodin se pak Ježíš kvůli naší záchraně vydal až na smrt.

Zrada

Nad Ježíšovou hostinou leží těžký stín. Jeden z jeho nejbližších přátel přeběhl na stranu odpůrců. Ježíš se ho ale až do konce snažil získat. I ostatní apoštolové pod tlakem okolností od Ježíše utekli. Ježíš prošel podobně jako mnozí lidé trpkou bolestí přítelovy zrady a opuštěnosti.

Přecenit sebe sama a podcenit náročnost situace je pro nás nebezpečím.

Řeč na rozloučenou

Evangelista Jan popisuje atmosféru toho večera. Ježíš svým životem svědčí o lásce mezi Otcem a Synem. O jeho a Otcově lásce k nám a o vzájemné lásce mezi námi – Ježíšovými učedníky.

Liturgie Zeleného čtvrtku

Ráno se slaví mše jenom v biskupské katedrále. Při ní se světí tři druhy olejů. **Křížmo** (používá se při pomazání při křtu, bířmování, při svěcení na biskupa a kněze, při svěcení kostela, oltáře, kostelních zvonů a kalicha). Světí se také **olej nemocných** a **olej katechumenů**. Tyto oleje se odedávna připravují na Zelený čtvrtek, protože se křtilo a bířmovalo především o Velikonocích.

Při večerní liturgii může kněz umývat nohy dvanácti přítomným. V bohoslužbě slova se čte Janovo evangelium.

Modlitba v Getsemanské zahradě

Po velikonoční hostině zašel Ježíš do tiché olivové zahrady na stráni za městem. V úzkosti se modlil: „Otče, tobě je všechno možné. Odejmi ode mne toto utrpení, ale netrám na tom, přeji si to, co si přeješ ty.“ Nikdy se Ježíš neprojevil tolik jako jeden z nás, jako když jej „přepadla hrůza a úzkost“. Ale Otcovo přání je pro něj posilujícím nápojem. Učedníci trapně spali.

Při zatýkání je už Ježíš klidný. Scéna zatčení je bolestná. Neukazuje nám na jedné straně Ježíše a jeho přátele a na druhé straně jeho nepřátele. Ježíš je úplně sám tváří v tvář nepřítelům, které přivádí jeden z jeho nejbližších. Učedníci

utekli. Petr se sice ohání mečem, ale ukazuje se, že ani on neporozuměl Ježíšovu učení, že násilí plodí další násilí.

Někteří křesťané se po společné večerní bohoslužbě vrací k Ježíšovu soukromému zápasu na Olivové hoře. Ježíš tenkrát řekl přátelům: „Nemohli jste ani jednu hodinu být se mnou?“

Přepadla Ježíše úzkost i hrůza z našeho dvacátého století, z toho, že jsme nedokázali zabránit největším krutostem dějin? Podaří se nám – Ježíšovým učedníkům – napříště včas zabránit dalším výbuchům zla? Máme co promýšlet.

VELKÝ PÁTEK

Svědectví u soudu

Ježíš stojí před soudem jako první svědčící. Na otázku velekněze před veleradou: „Jsi ty Mesiáš, Syn Požehnaného?“ říká: „Já jsem. A uvidíte Syna člověka sedět po pravici Všemohoucího a přicházet s oblaky nebeskými“. Před římským místodržitelem Pilátem, kterému byl proces předán, Ježíš v Janově evangeliu říká: „Moje království není z tohoto světa ... Jsem král. Proto jsem se narodil, a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“

Zatímco Ježíš vydává své svědectví a je odsouzen, apoštol Petr ho zapírá a Jidáš se věší.

Ukřižování

Římané používali křižování jako nejkrutější a nejpotupnější způsob popravu hlavně vzbouřených otroků. Evangelia popisují toto ponížení zdrženlivě a cudně. „Ukřižovali ho.“

Evangelista popisuje Ježíšovu modlitbu žalmu: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ Tvrzení, že Ježíš prochází krizí víry, by bylo ukvapené.

Ježíš se modlil zřejmě celý žalm, který končil projevem veliké důvěry v Boha. Ukazuje nám, že v úzkosti se máme utíkat k Bohu a svědectví jiných nám k tomu může dodávat odvalu.

Po třech hodinách na kříži Ježíš nečekaně brzy umírá. (Na kříži se umíralo i týden.) Silným hlasem volá: „Otče, splnil jsem své poslání.“

Význam Ježíšova slova

Nerad slyším o slávě kříže. Jsme rádi, že se náš tatínek vrátil z koncentračního tábora. Neoslavujeme Osvětim, šibenici ani cyklon B. Vážíme si života.

Evangelia uvádějí jistá znamení při Ježíšově smrti, tím ukazují hlubší význam Ježíšovy obětavosti:

Zemětřesení – Ježíšova vražda má námi otřást.

Roztržení chrámové opony – každý hříšník, který se obrací a touží po nápravě, má volný přístup k Bohu.

Mrtví se zjevují – Ježíš přišel dovést k Otci i předešlé generace.

Krev a voda vytékající z Ježíšova srdce ukazuje na křest a životodárnost eucharistie. V den vzkříšení předá apoštolům Ducha svatého.

Už při Ježíšově smrti je vidět, z čeho žije církve: ze křtu, eucharistie a Ducha svatého.

Liturgie Velkého pátku

V den Ježíšova úmrtí se od pradávna slaví jen liturgická památka (nikoli mše) sestávající ze třech částí: bohoslužby slova, zastavení se u kříže (nikoli uctívání kříže) a z Ježíšovy hostiny.

Bohoslužba slova

1. čtení o trpícím služebníkovi Božím
2. čtení o důvěře v Boží věrnost a Ježíšovu záchranu
3. Janovo evangelium (pašije) – z Janových pašijí nejjasněji vysvětluje Ježíšovo oslavení.

Následuje řada slavnostních přímlovů za celé lidstvo. Pocházejí pravděpodobně ještě z doby římského pronásledování křesťanů.

Zastavení u kříže

Potom je „uctíván“ svatý kříž. Kříž je nejpršernějším popravčím nástrojem. Nedovedeme si představit uctívání šibenice nebo provazu, na kterém byla zavražděna paní Milada Horáková. Ano, kříž nám připomíná velikost Otcovy a Ježíšovy lásky, která jde pro nás až na smrt. Zároveň pro nás ale kříž zůstává také hrozným znamením, varujícím nás před pýchou zbožných lidí křičících spravedlivého. **Neklaníme se tedy předmětu kříže ani neuctíváme popravu,** ale s úctou se skláníme před Ježíšovou věrností a láskou k nám hříšným. Při tomto obřadu se zpívají „výčitky“ tak plné osobního citu, s jakými se už nikde jinde v římské liturgii nesetkáváme.

Večeře Páně – svaté přijímání

Po modlitbě Páně (Otče náš) se účastníme Ježíšovy hostiny (svaté přijímání).

Evangelické církve si připomínají osobitě den smrti Páně slavením Večeře Páně. Pro všechny křesťany je Velký pátek dnem naší velké pozornosti a vděčnosti.

BÍLÁ SOBOTA

Není tomu tak dávno, co se slavila slavnost Vzkříšení na Bílou sobotu. Ale Kristus vstal z mrtvých v neděli ráno. Dnešní liturgie vrátila tyto obřady na správné místo. Nejdříve se mohou slavit v sobotu po západu slunce, a to ještě se zvláštním povolením biskupa.

Sobota je dnes pro nás tichým dnem očekávání a ponořením se do stavu vyjádřeného prastarým obratem z dvanácti článků víry: „Kristus sestoupil do říše mrtvých.“ (*Kristus nesestoupil „do pekel“, jak tvrdí česká liturgie, ale do říše mrtvých. V pekle všichni proklínají Boha, co by Ježíš v této společnosti dělal?*)

Co tato slova ‚Kristus sestoupil do říše mrtvých‘, znamenají? Smrt znamená konec, je ponížením a následkem hříchu.

Ježíš byl ponížen násilnou a nespravedlivou smrtí. Navíc u Židů platí, že pověšený na dřevo je prokletý. Kristus přichází k zástupu zesnulých a věnuje se jim, jako se předtím věnoval lidem na zemi. I jim zvěstuje: „Boží království se přiblížilo“, důvěřujte Bohu.

Staré byzantské a ruské ikony vyjadřují tuto skutečnost. Ježíš se naklání dopředu, bere starého muže za pravou ruku a zvedá jej. Tím mužem je Adam – lidstvo.

VZKŘÍŠENÍ – NEDĚLE VELIKONOČNÍ

Vstal z mrtvých a je mezi námi

Ježíš vstal z mrtvých v den po sobotě, jeho učedníci dál slavili sobotu a v neděli ráno slavili Ježíšovu hostinu. Časem, když se oddělili od Židů, začali místo soboty slavit neděli. Od té doby je každá neděle slavením zmrtvýchvstání.

Ježíš třetího dne stal z mrtvých. Vzkříšení se slaví o Veliké noci. Naše liturgie začíná v temnotě noci, která nám symbolizuje bezradnost a bezvýchodnost. Bez Ježíše bychom se museli smířit se zlem, které tady často vítězí. A se smrtí. Ježíš nám dokládá, že poslední slovo nemá nemoc, stáří, násilí a smrt, ale Bůh.

Venku před kostelem zapalujeme oheň, který je symbolem Krista. Kristus zazáří v naší noci. Od ohně se zapálí velikonoční svíce (paškál), která se přináší do kostela a od které si zapalují svíce všichni ostatní. Celý prostor se změní v moře světla. Každý v ruce drží světlo, kterým se chce vnitřně stát. Světlem Ježíšovým. Zpívá se prastarý jásavý chvalozpěv „Exultet“ o vzkříšení Páně. Potom nasloucháme biblickým čtením, modlitbám a zpěvům. To je typický styl nočního bdění. Ve starověku křesťané tímto způsobem probděli noc.

Čteme devět čtení a osm žalmů, které jsou biblickými perlami:

1. čtení – liturgická báseň o stvoření a prvotním požehnání Boha tvorstvu.
2. čtení – drastická zkouška Abraháma – Bůh je zásadně proti lidským obětem.
3. čtení – Co není v lidských silách, to nám Bůh dává, vysvobozuje nás z otroctví zla a hříchu.
4. čtení – Bůh těší nevěrný Izrael a znovu jej přijímá za svou manželku.
5. čtení – Izraelité pácháním zla zrušili smlouvu s Hospodinem, ale ten jim přislíbujee novou pomoc a přátelství. Novou smlouvu.
6. čtení – Přemýšlej, Izraeli, hledej příčiny svého zubožení. Vrat' se k mé moudrosti, nabízím ti ji zadarmo.

7. čtení – Bůh si umí získat naše srdce, „Vyjmu vám nelidské srdce a dám vám lidské srdce.“ (ježíšovské)
8. epištola – Od křtu se noříme do Krista, on nás ponořuje do Ducha a ohně své lásky.
9. evangelium – cyklus A- Matoušovo, B - Markovo, C - Lukášovo

Mezi epištolou a evangeliem zazní poprvé velikonoční aleluja (hebrejsky: „Chvalte Jahveho“). Potom následuje křestní bohoslužba. Od dávných dob se v této noci nového světla uděloval křest. Pak jsou křtěni katechumeni. Všichni přítomní se znovu hlásí ke Kristu a k poslání Ježíšových učedníků. To je vrchol našeho působení na velikonočních obřadech.

Potom nás Ježíš zve ke svému stolu a my ho poznáváme při lámání chleba jako Ježíšovi učedníci. To je **slavnost Veliké noci, která z celého liturgického roku nejvíce překypuje radostí.**

Obřady vzkříšení byly po prvním tisíciletí postupně přesouvány na sobotní ráno. Tím ve značné míře ztratily svou vypovídací hodnotu a srozumitelnost. Proto byly v roce 1951 (ještě před koncilem) vráceny znovu na své správné místo do konce velikonoční noci.

Radost, kterou nám dává Veliká noc, je nejčistší radostí. Nejhlubším jádrem radosti je pokoj, jehož původcem je sám Zmrtvýchvstalý. **„Pokoj vám zanechávám, ne jako svět vám dávám.“** Znakem božského původu naší radosti je její nezničitelnost. V bolesti, zmatku, strachu a pocitu, že jsme opuštěni Bohem, zůstává v hloubi duše něco z tohoto pokoje, určitá jistota jako pevný bod. „A vaši radost vám nikdo nevezme.“ Velké svátky jsou většinou pro toho, kdo se upřímně obrátí k Pánu, naplněny radostí. Neúčastníme se však slavnosti Veliké noci kvůli zakoušení radosti, ale přicházíme se setkat s Pánem.

Velikonoční neděle

Celý velikonoční týden je jediný dlouhotrvající svátek. Kdysi byly všechny dny velikonočního týdne slaveny jako neděle.

Nově pokřtění nosili celý týden po Velikonocích své bílé křestní roucho, které odkládali až další neděli, které se dodnes říká Bílá. Ani potom velikonoční radost nekončí. Až do Svatodušních svátků (padesát dní po Velikonocích) zaznívá nepřetržitě v liturgii Aleluja.

Naši východní sousedé neříkají neděli neděle, ale „vzkříšení“ a o Velikonocích se zdraví slovy: „Kristus byl vzkříšen.“

Převzato z knihy Václava Vacka „Vystup na horu a buď tam“ – kráceno

Kdyby někomu tento exkurz do Pašijí (včera a dnes) pomohl trochu objevit Ježíšův velikonoční dar, díky za to.